

De arabiska flyktingarna

Frågan om de arabiska flyktingarna från Palestina har nyligen behandlats i artikelsen om Israel, och i själva saken är det därför tillräckligt, med en kort sammanfattning. Officiellt beräknas antalet flyktingar nu till över 900 000; av olika skäl är denna beräkning utan tvivel åtskilligt för hög, men det finns inte anledning att stanna vid denna detalj. Flyktingarna underhålles genom en FN-organisation, som finansieras genom frivilliga bidrag från de anslutna nationerna, särskilt från USA. Fler-talet flyktingar har inte fått arbete och har inte ens medborgarrätt i de arabländer där de vistas; ungefär 200 000 bor i Ghazaområdet, och från dem har till stor del de mördarband (fedayeen) som under de senaste åren företagit så många raiders i Israel blivit rekryterade. Massan av flyktingar kom under år 1948 från det område som nu är staten Israel, och flykten skedde i samband med arabstaternas överfall på den i maj 1948 självständiga staten. I fråga om orsaken till massflykten och lösningen av flyktingproblemet går emellertid Israel och arabstaterna på diametralt skilda linjer.

Enligt arabstaternas propaganda skedde flykten på grund av judiska terroraktioner, en uppfattning som till någon del är riktig, men med all säkerhet starkt överdriven. Från Israels sida hävdas däremot att flykten ägde rum väsentligen därför att arabstaterna vid sitt överfall på Israel genom radio-propaganda och agenter eggade araberna i området att ge sig i väg. Man förklarade att de arabiska arméerna inom kort skulle besegra Israel och att de som flydde skulle återkomma i segrarnas följe; samtidigt antydes att de som stannade kvar skulle betraktas såsom förrädare. En bidragande orsak till denna ostridigt effektiva agitation var att arabstaterna genom flyktingarna ville åstadkomma förvirring i det angränsande Israel.

Vad lösningen av problemet angår har arabstaterna systematiskt krävt att flyktingarna skall repatrieras, alltså återföras till Israel. En fred med Israel är otänkbar, säger man, så länge inte flyktingarna får rätt att återvända. Israel svarar att det innebure den nya statens undergång om detta väldiga antal flyktingar skulle tas tillbaka; det betonas också att Israel under de senaste nio åren mottagit nästan lika många judiska flyktingar från arabstaterna. Ett mindre antal arabflyktingar, 75 000—100 000, är Israel berett att ta emot, men inte mera. Från Israels håll förklaras det att arabstaterna ingenting gör för att själva sörja för flyktingarna, att flyktingproblemet tvärtom medvetet konserveras som grundval för den allmänna propagandan mot Israel och att flyktingarna hetsas mot Israel för att vid en eventuell återkomst till landet där tjänstgöra som en femte kolonn. Ingen som studerat

frågan torde kunna bestrida att Israel i dessa punkter har rätt.

För dem som vill bevara staten Israel och samtidigt återföra de arabiska flyktingarna till ett normalt samhälls- och arbetsliv framstår alltså ett infogande i arabstaternas ekonomi som den enda rimliga lösningen. Hur skall det ske? Om arabstaterna är villiga att medverka, kan inte problemet vara överkomligt. Delar av Syrien och framför allt av Irak är utomordentligt gles bebyggda, och särskilt Irak har ofta av experter förklarats vara underbefolkat. Härtill kommer att det finns planer på bosättning i samband med skilda projekt om bevattning och andra ekonomiska förbättringar som med finansiell hjälp tämligen snart kunde genomföras.

Redaktör Erik Seidenfaden i den danska tidningen Information framförde redan för ett år sedan i sin artikelserie från Mellanöstern ("Det hellige Krig och det hellige Land") tanken att FN skulle ta upp denna linje och att de skandinaviska

staterna inom FN skulle ta initiativ. I senaste numret av Fremtiden har Seidenfaden änyo diskuterat saken. Hans förslag går ut på att inom en viss frist, som exempelvis kunde sättas till 1960, FN-staterna drar in underhållet till flyktingarna och att i stället dessa summor jämte andra redan existerande belopp och nya anslag ställes till arabstaternas förfogande för integration av flyktingarna. Närmast gäller det om USA, som betalar den ojämförligt största delen av underhållet till flyktingarna, vill gå in för denna lösning. Något initiativ från de skandinaviska staterna har ännu inte framkommit, men självfallet är ett sådant initiativ vid höstens FN-session möjligt.

Hr Seidenfadens förslag synes peka på den enda utväg som står till buds för att inom en överskådlig tid lösa flyktingproblemet. Därmed vore också ett stort steg taget till pacificering och stabilisering av Mellanöstern och till säkrande av staten Israels existens.